

A felsőoktatásban folyó többciklusú képzés első tapasztalatai...

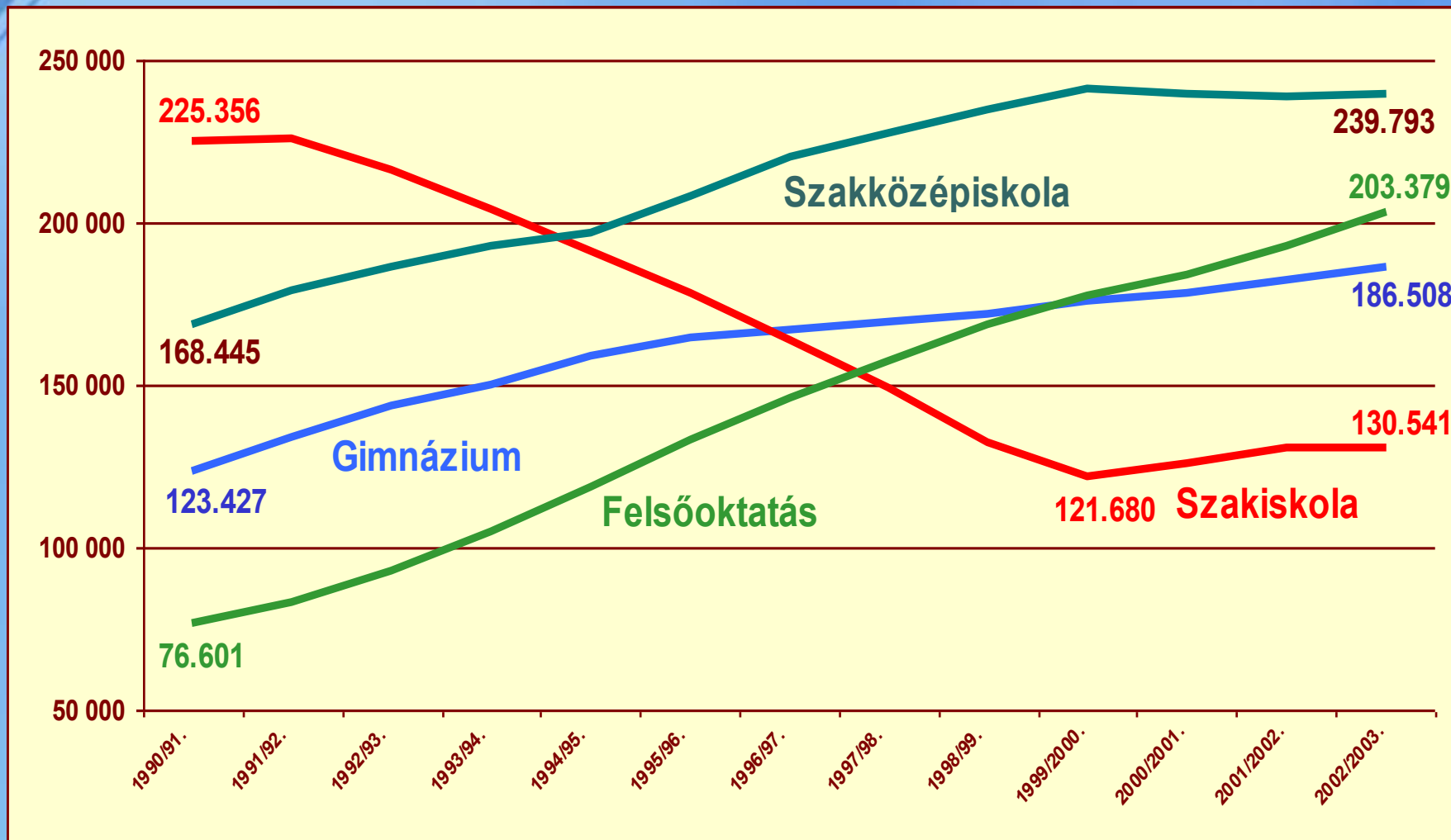
„BOLOGNA JELENTÉS - 2008”

ÖSSZEGZÉS - KIHÍVÁSOK

Palásti Kovács Béla

Oktatás – létszámváltozások

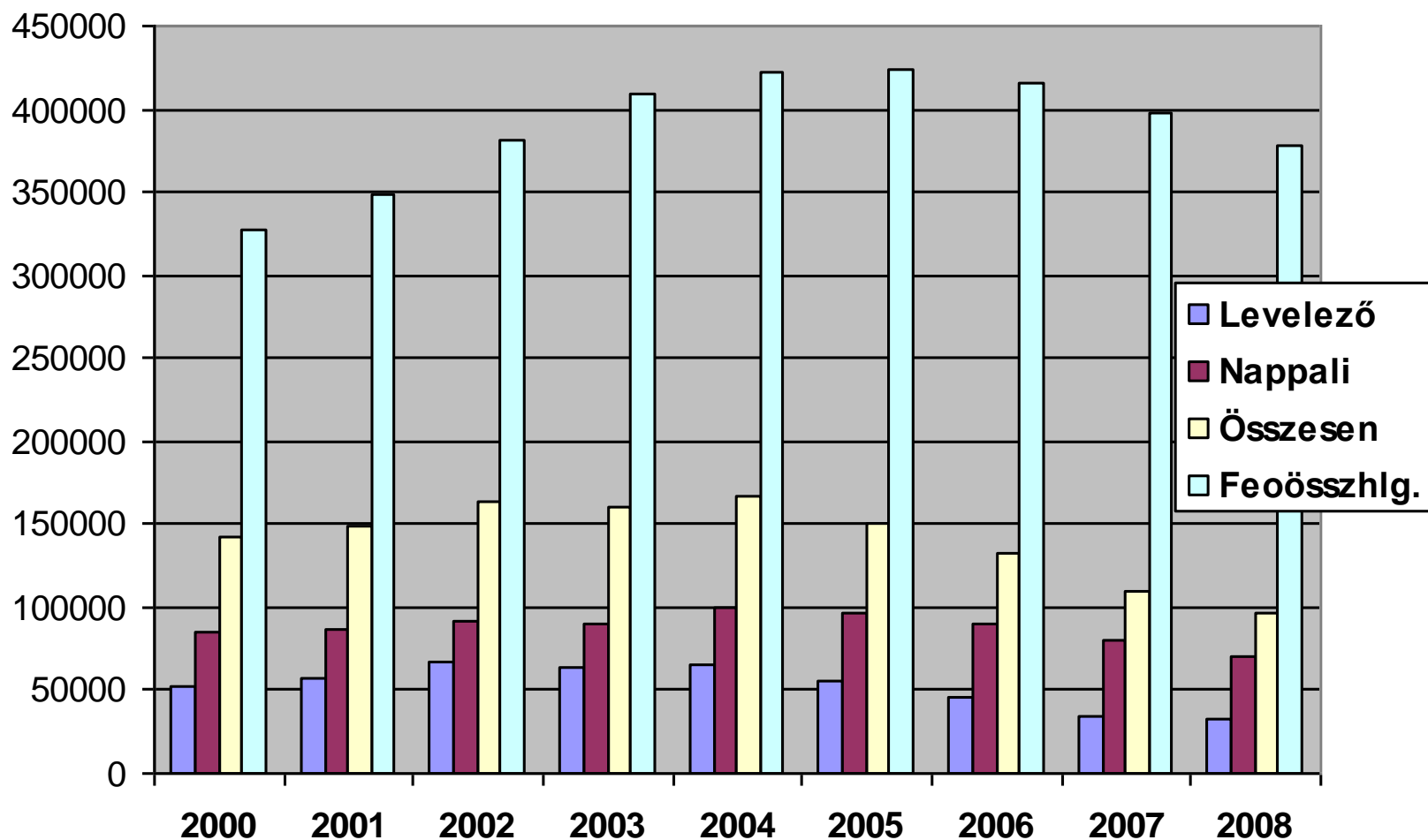
Nappali diák, hallgató létszám 1990- 2003

Bologna: 2003 – 2004 - ...

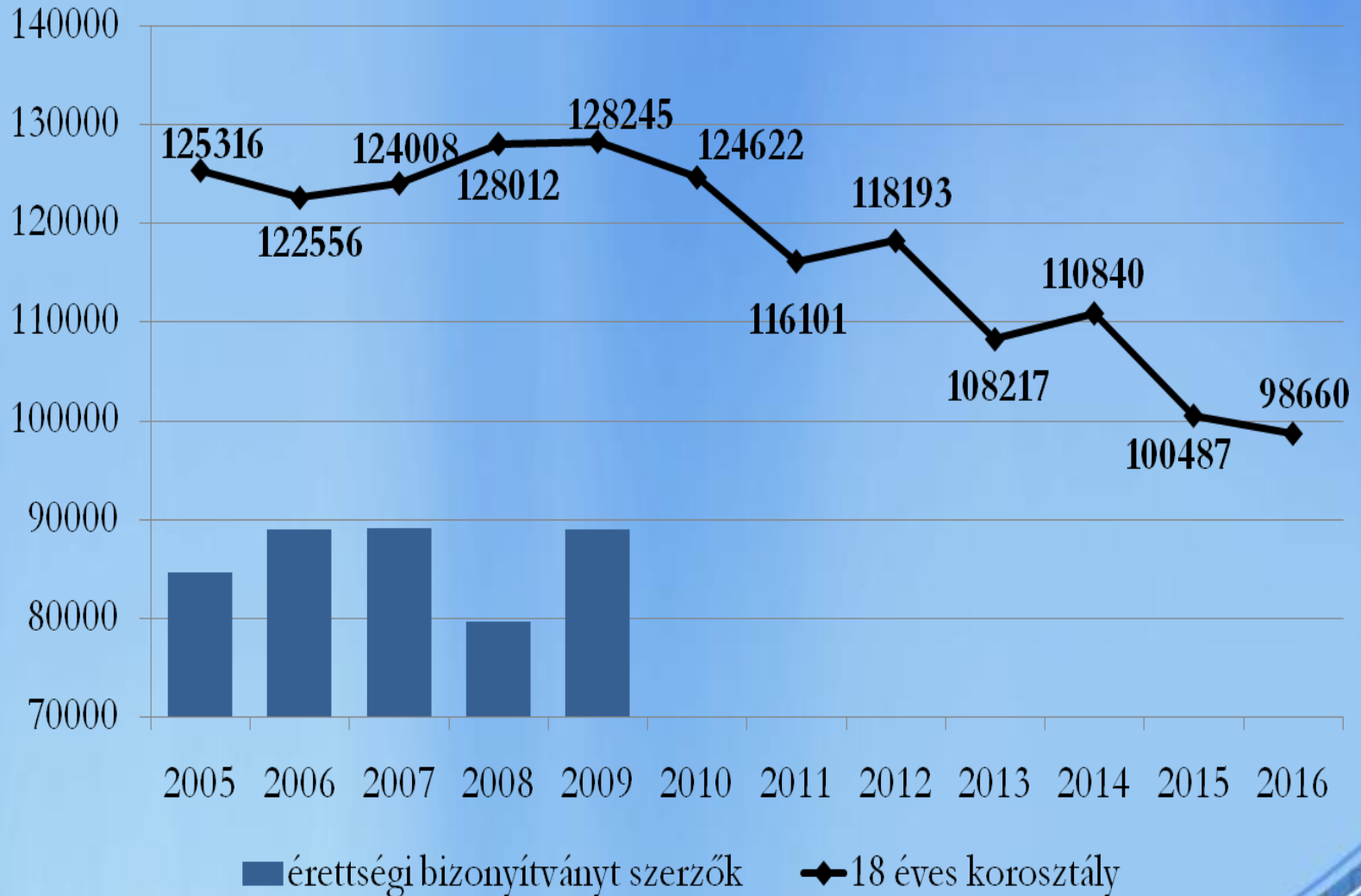
Felsőoktatás – létszám-trendek

Felvételi jelentkezések és az összhallgatói létszám

Felsőoktatás – belépők csökkenése

A 18 éves korosztály várható alakulása 2005-2016

Közoktatás – Szakképzés Felsőoktatás

Kérdések:

Milyen szerkezetű Magyarország gazdasága?

Hogyan kapcsolódik az EU-hoz?

Milyen szerkezetű munkaerő összetétel illeszkedik ehhez?

Hogyan biztosítható ez ma és a jövőben?

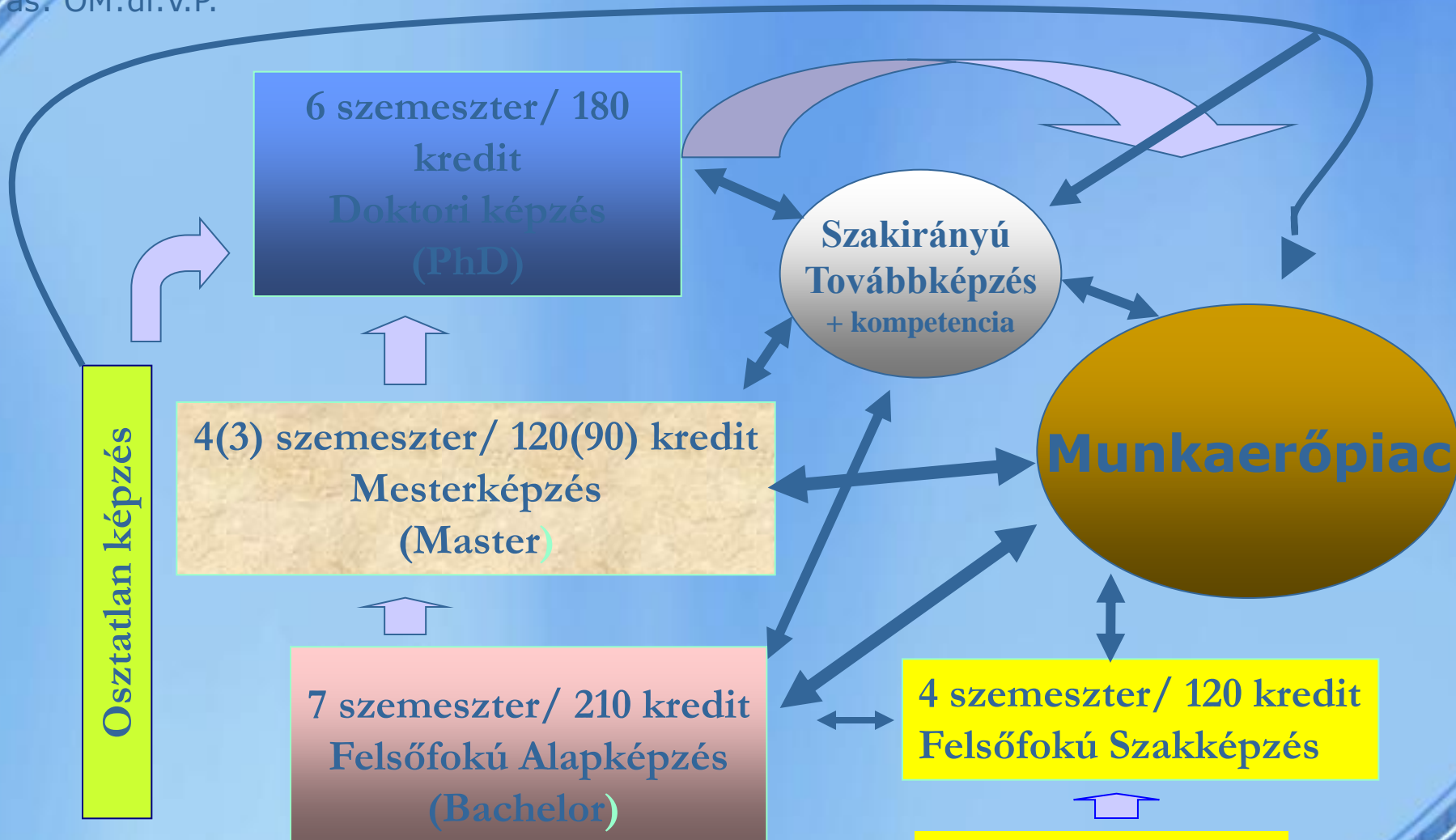
Milyen összetételű középfokú oktatás, milyen volumenű és összetételű felsőoktatás kapcsolható ide?

Mit bír el az ország? – (GDP termelés kell!!)

Válaszok: ?? – Kihívások!! – Kompromisszumok!?

Bologna a felsőoktatásban - 1

Forrás: OM:dr.V.P.

2005. évi CXXXIX. törvény

OKM-NFKK „Bologna” Konferencia

Bp. 2009.06.15.

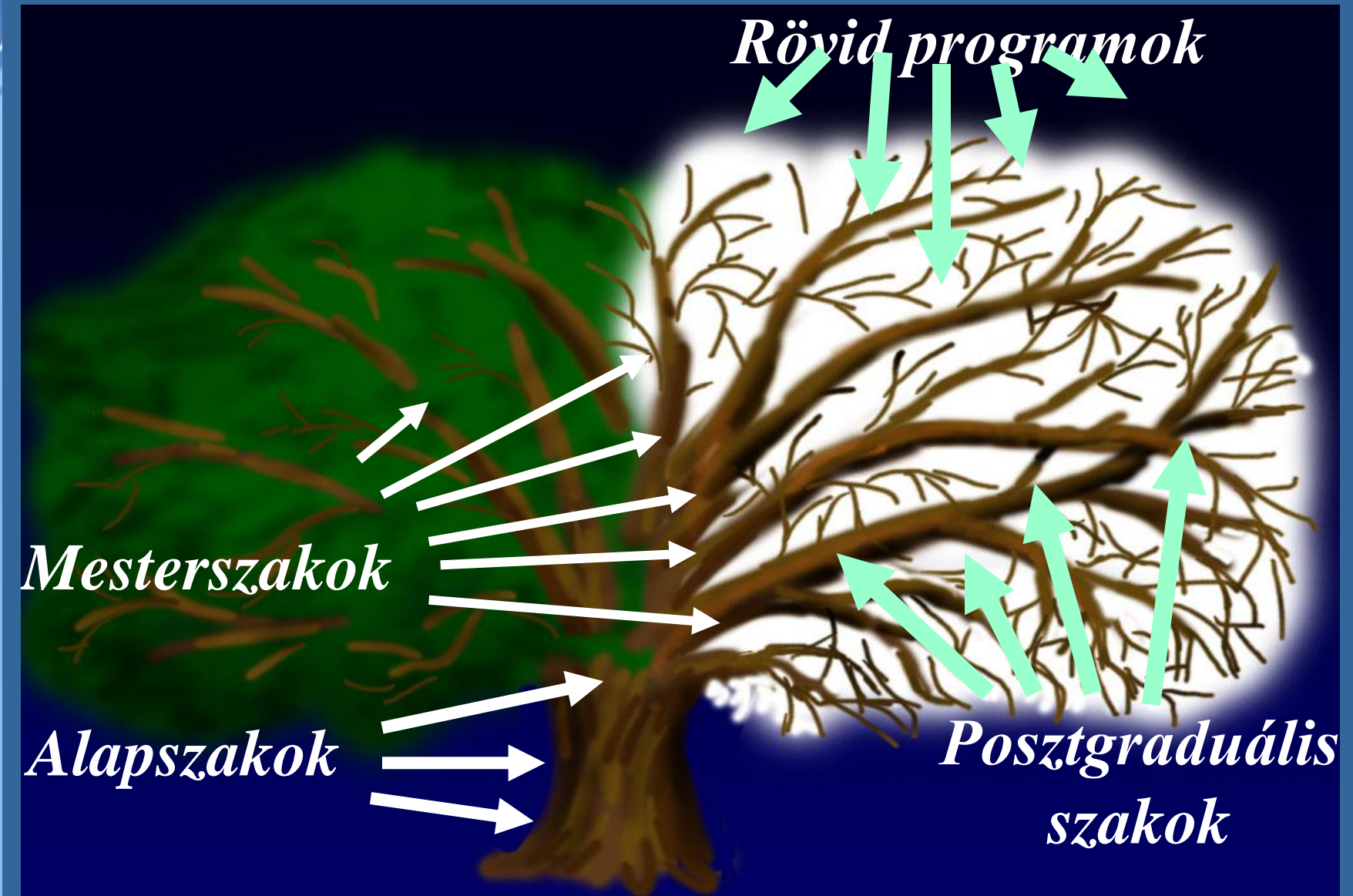
Bologna a felsőoktatásban 2.

Megjelenő új feladatok:

- szakszerkezet átalakítás -
- szaklétesítések - indítások - MAB megméréstés
- egyetemeken az öt éves képzés megbontása
- alapképzési és mesterképzési szakok kapcsolódása
- új tantervek készítése minden szinten...
- új tananyagok kidolgozása...
- ...

A Bologna-képzés fája...

Prof. Barakonyi Károlytól

Bologna a felsőoktatásban 3.

Kihívások – ütközőpontok

- szakszerkezet - viták – (önálló szakirányok)
- **szakirány értelmezése** – MAB/Intézmény
- öt éves képzés megbontása (**E/F eltérő nézetek**)
- BSc/MSc szakok (**MSc szakok száma...**)
- tanterv (**tantárgyfelelősség..., kinek lesz órája**)
- személyi háttér – (**minősített oktatók, ts. adj., óraadás**)
- ...

Felvételi: nyáron - Felvételi: **télen – nyáron**
Záróvizsga: nyáron - Záróvizsga: **télen – nyáron**

BOLOGNA

GYAKRABBAN ELŐFORDULÓ HIBÁI

Prof. Barakonyi Károlytól

Nemzeti
stratégia

University
governance

Rangsorok

Pedagógiai
paradigmaváltás

Képességek,
készségek

Minőség
értelmezése

Tandíj

Szerződések

Szakbarbár-
képzés

Elitképzés

Szakváltás

EU
tartalom

Munkaerőpiac-
szakstruktúra

FSZ helye

Hallgatói
mobilitás

Oktatói
mobilitás

Bologna -...- EU

1999 - célkitűzések:

könnyen elérhető és összevethető alapképzési rendszer,
két fő cikluson alapuló képzési rendszer, amelyben már az első sikeresen befejezett ciklus után adott fokozat szakképzettséget nyújt a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre, továbbá felkészítést biztosít a második képzési ciklusban történő belépésre,
egységes kreditrendszer, oklevélmelléklet bevezetése,
oktatói, kutatói, hallgatói mobilitás elősegítése,
kooperáció kialakítása az európai minőségbiztosításban (ENQA),
a felsőoktatás európai dimenzióinak támogatása, európai szintű oktatási modulok, kurzusok, tantervek kialakítása.

BSc: elmélet – gyakorlat...

Felsőoktatási óraszámok:

1970-80-as évek: **heti 32-35 óra/hét**
oktatás szombaton is...

Hallgató/oktató arány
foglalkozás a hallgatóval

-25%

-1990-... óraszámcsökkentés **heti 24-26 óra/hét**
kreditrendszer – a tanóra tartalma...
kontaktóra – hallgatói munka
oktatói létszámleépítés
hallgatói létszámnövekedés:
100 efő – 400 efő, FINANSZÍROZÁS!?!

Megbecsülendő a gyakorlati félév lehetősége!!

Alapképzési és mesterképzési szakok

Képzési és kimeneti követelmények - KKK

Az alap- és mesterképzésről a szakindítás eljárási rendjéről a 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet rendelkezik.

A képzési programok (szakok) alapidokumentuma!

Konzorciumok munkájával indult ...

Nem volt időben, igazi jó minta - így eltérő tartalmak, eltérő mélységben - FELÜLVIZSGÁLAT!

EU kitekintés – intézményi feladat volt!

Létesítés – magyar feo.,

Indítás – intézmény

Alapképzési és mesterképzési szakok illeszkedése

A többciklusú képzés bevezetésekor sokan javasolták, hogy a mesterképzés keretei legyenek ismertek már az alapképzési szakok létrehozásakor. Ez legtöbb esetben nem így történt, jelentősen megnehezítve a kapcsolódások kialakítását is.

Pedig: 2003. április 16. – MRK- FFK Bologna Biz. ülése!!

A szakbiz. feladatai: javaslat kidolgozása...

b) az új BSc szakok képesítési követelményeire

c) **az új MSc szakstruktúrára és azok KKK-jára!!!**

Az alap- és mesterképzések képzési folyamatának tényleges összeillesztése az elkövetkező évek komoly kihívása lesz.

Intézményi munka a tantervi programok kidolgozásában

Új típusú képzések - Új szemlélet

- az oktatásban,
- a tananyagok kidolgozásában,
- az oktatási módszerekben.

Az osztott képzés tanterv, tantárgyi program szintű kidolgozásai elkészültek – de...

A belső tartalom átdolgozása, szelektálása (BSc/MSc) még hosszabb folyamat, a HEFOP - 3.3.1, - 4.1.2 segítettek de ez még kevés...

Elaprózott a tantárgyi struktúra, illeszkedés az EU-hoz – (a kredit-elismerés, egyeztetés gátja a mobilitásban)

Belépés a felsőoktatásba...

A közoktatásból a felsőoktatásba érkezők összesített minősége évről-évre romlik, a tudásszint csökkenése főként a reál témakörökben tapasztalható. A pozitív elmozdulás segítése itt kiemelt nemzeti érdek, amelybe a felsőoktatási belépés alapját képező közoktatási tartalmak újragondolása is beleértendő

Központi kérdés lett a hiányos felkészültségű, kevésbé motiváltak felzárkóztatása, és párhuzamosan a gyorsabb haladásra képes hallgatók szakmai elkötelezettségének ösztönzése, szakmai fejlődésének segítése... tehetséggondozás.

Alapképzésből - mesterképzésbe

**MSc bemenet - még csak kezdeti tapasztalat:
A BSc után számos szakon nagy a
munkaerőpiac vonzása!**

**Felerősödni látszik a részképzések szerepe
kihívások – tanulás munka mellett,
– oktatás este vagy hétvégén...**

**SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEK...
RÖVID PROGRAMOK... (kredit-elismertetés)
munkaerőpiaci esély!**

**A FINANSZÍROZÁS VISSZAHAT A KÉPZÉSI
STRUKTÚRÁRA AZ INTÉZMÉNYI KÉPZÉSI SZERKEZET
PEDIG A BELSŐ FINANSZÍROZHATÓSÁGRA...**

Mobilitás - EU kihívások!

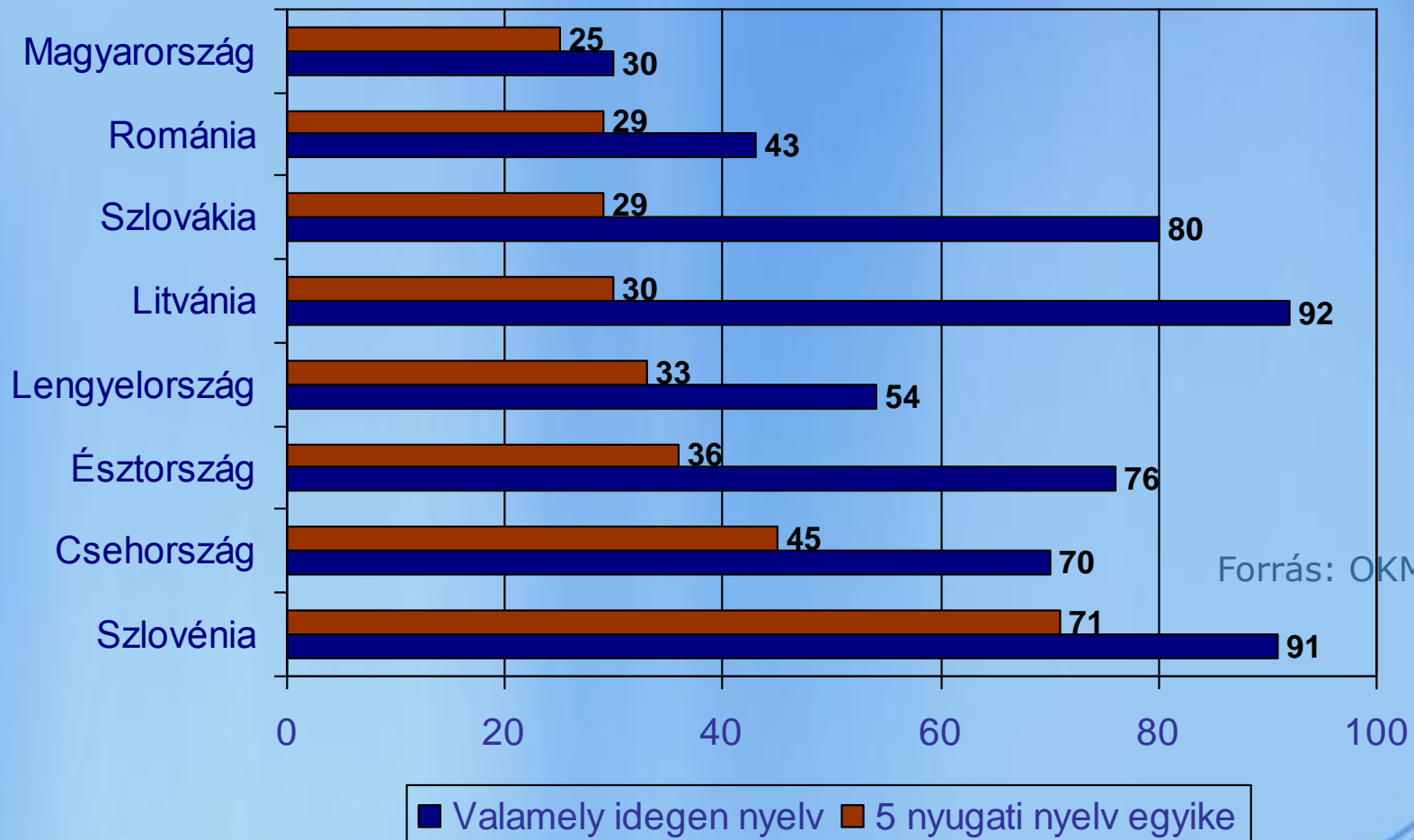
Nyelvtudás Magyarországon és az EU tagállamokban

- A teljes lakosság **19,2%-a** beszélt valamilyen idegen nyelvet a 2001-es népszámlálás szerint
- A 15 év feletti **magyar lakosság 25%-a** beszéli az öt fő nyugati nyelv egyikét
- A **tagállamokban** a 15 év feletti lakosság **53%-a** beszél legalább egy idegen nyelvet

Forrás: OKM:Sárv.J.

Mobilitás - EU kihívások!

A 15 év feletti lakosság nyelvtudása 2003-ban Magyarországon és a csatlakozás előtt álló országokban

Mobilitás - EU kihívások!

Felvettek nyelvtudása 2008

(Az összes felvett hallgató százalékában)

Db.	Nyelvvizsga	
	Középfokú	Felsőfokú
1	29%	11%
2	6%	1%
2<	0,1%	0,03%
Összesen	35,1%	12,03%

EU nyelvpolitikája:

Forrás: OKM:Sárv.J.

anyanyelv + 2 idegen nyelv köznyelvi és szaknyelvi ismerete

Mit vár a MUNKAERŐPIAC...

Kínálati piac - a tömegesedés következménye

- A tanulmányok alatt tudatosan kell készülni a munkavállalásra
  - Kapcsolatok a munka világával
    - **Gyakorlat, munkavégzés**
  - Elvárt, magas szintű kompetenciák megszerzése
  - Kapcsolat építés
- **Tudatosan kell készülni a továbbtanulásra**
  - LLL – folyamatos tanulási terv
- Regionális, illetve globális térben kell gondolkodni
  - **Speciális ismeretek is szükségesek**

Forrás: OKM:dr.V.P.

Most még várakozó álláspont:

- még kevés a BSc-végzős,
- mit tudnak? – nincs összehasonlítás...

Bologna összegzés

Főbb feladatok:

A többciklusú képzési rendszer fő céljainak széleskörű ismertetése - minden szinten

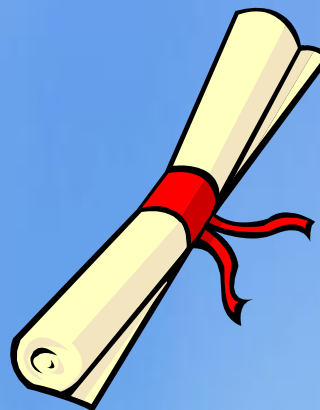
Európai Felsőoktatási Térséghez való kapcsolódás erősítése – az eltérések korrekciója

Hallgatói, oktatói mobilitás – feltételrendszer

A képzések tartalmi és módszertani megújítása

Felsőoktatás és a munkáltatók párbeszéde, a kapcsolatok erősítése

Alkalmazás-orientált alapképzés – illeszkedés a munkaerő-piachoz

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Palásti Kovács Béla